

BÉKÉS VÁRMEGYE ÖNKORMÁNYZATÁNAK ELNÖKE

Cím: 5600 Békéscsaba, Árpád sor 18.

Telefon: +36-66-441-156

Előkészítő: Pap-Szabó Katalin	NYILVÁNOS ülés
Véleményező Bizottság: Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága	A döntéshozatal egyszerű többséget igényel

ELŐTERJESZTÉS**Békés Vármegye Önkormányzatának Közgyűlések
2023. június 15-én tartandó ülésére****Tárgy: Tájékoztató a Békés megyei nemzetiségi önkormányzatok 2022. évi munkájáról*****Tisztelt Közgyűlés!***

Békés vármegyében 4 területi nemzetiségi önkormányzat – német, roma, román és szlovák - működik. Mind a négy nemzetiségi önkormányzat elkészítette és Hivatalunknak megküldte a 2022. évi tevékenységéről szóló tájékoztatóját, melyek az előterjesztés mellékletét képezik. Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztés megtárgyalását követően támogassa az alábbi határozati javaslatokat.

I. Határozati javaslat:

Békés Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése az előterjesztés mellékletét képező, a Békés Vármegye Német Nemzetiségi Önkormányzata 2022. évi munkájáról szóló tájékoztatót e határozat 1. melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Felelős: Zalai Mihály elnök

Határidő: értelem szerint

II. Határozati javaslat:

Békés Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése az előterjesztés mellékletét képező, a Békés Vármegye Roma Nemzetiségi Önkormányzata 2022. évi munkájáról szóló tájékoztatót e határozat 2. melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Felelős: Zalai Mihály elnök

Határidő: értelem szerint

III. Határozati javaslat:

Békés Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése az előterjesztés mellékletét képező, a Békés Vármegye Román Önkormányzata 2022. évi munkájáról szóló tájékoztatót e határozat 3. melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Felelős: Zalai Mihály elnök

Határidő: értelem szerint

IV. Határozati javaslat:

Békés Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése az előterjesztés mellékletét képező, a Békés Vármegye Szlovák Önkormányzata 2022. évi munkájáról szóló tájékoztatót e határozat 4. melléklete szerinti elfogadja.

Felelős: Zalai Mihály elnök

Határidő: értelem szerint

Békéscsaba, 2023. június 1.

Zalai Mihály

Békés Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése

Tárgy: Tájékoztató a Német Nemzetiségi Önkormányzat 2022. évi munkájáról

Tisztelt Közgyűlés!

Önkormányzatunk 2021. és 2022. évben több településen tartott közös rendezvényeket a települési nemzetiségi önkormányzatokkal vagy német nyelvet oktató intézményekkel a német szokások népszerűsítése érdekében. A rendezvények színvonalas megrendezése érdekében anyagilag is támogattuk a települési német nemzetiségi önkormányzatokat:

Orosháza Város Német Nemzetiségi Önkormányzat által szervezett „Németország Hete” című rendezvény lebonyolításának, költségeinek részbeni fedezetére támogatást nyújtott

Kétegyháza Nagyközség Német Önkormányzat által szervezett „Márton Nap” című rendezvény lebonyolításának, költségeinek részbeni fedezetére támogatást.

Mezőberény Város Német Nemzetiségi Önkormányzat által szervezett „Márton Nap” című rendezvény lebonyolításának, költségeinek részbeni fedezetére támogatást nyújtott

Gyula Város Német Nemzetiségi Önkormányzat által szervezett „Máriás-ház” bútorzatának restaurálási költségeire, illetve 8db könyöklő asztal megvásárlása költségeinek részbeni fedezetére támogatást

Vésztő Város Német Nemzetiségi Önkormányzat által szervezett „Márton Nap” című rendezvény lebonyolításának, költségeinek részbeni fedezetére támogatást nyújtott

Orosháza Város Német Önkormányzat által szervezett „Wunderbhar - Festivál” című rendezvény lebonyolításának, költségeinek részbeni fedezetére támogatást nyújtott.

Mezőberény Német Nemzetiségi Önkormányzat által megrendezett „Elődeink múltja, utódaink jövője” című rendezvénysorozat sikeres megvalósításához 2db paraván beszerzésének költségeinek részbeni fedezetéhez .

Békés Megyei Német Nemzetiségi Önkormányzat részben hozzájárult az Almáskamarás Német Nemzetiségi Önkormányzat által állított út menti, meglévő kereszt talpázatának költségeinek részbeni fedezetéhez A

Az Önkormányzat hozzájárult a Gyula Város Német Nemzetiségi Önkormányzatával közösen megvalósításra került „Márton Nap” sikeres lebonyolításának költségeinek

Vésztő Város Német Nemzetiségi Önkormányzattal közösen valósította meg a német nemzetiségi oktatásban tanuló gyerekek tanulását segítő eszközök megvásárlását, amely költségeinek részbeni fedezetéhez

Kérem a Tisztelt Közgyűlést a tájékoztatóm szíves elfogadására.

Békéscsaba, 2023. május 25.

Mittag Mónika
elnök

**Békés Vármegyei Roma Nemzetiségi Önkormányzat
2022 évi beszámolója**

Békés Vármegyei Közgyűlés 2023 június soron következő ülésére.

- "Roma Holokauszt- tömegsírok Békésmegyében" - megemlékezés Doboz városában
- Roma Gasztronomiai Nap
- 2022. július 8-án "Ki Mit Tud" vetélkedő Gyomaendröd településén
- 2022. július 22-én Békés Megyei Roma Focikupa Békés városában ahol Horvát Sándort emlékplakettel kitüntette.
- 2022 augusztus 19 "Madzagfalvi Napok" rendezvényen való részvétel. Gasztronomiai étel elkészítése.
- Békés megyei nemzetiségi napon való részvétel, Ásós Géza a Kira vendéglő részvételével.
- Ebben az évben két pályázat került beadásra amelyre várjuk az elbírálást. ROMA-NEMZ-TÁB-23 és a ROMA-NEMZ-KUL-23
- Információs napok a Roma Nemzetiségi Önkormányzatnak
- Cigánybál megrendezése Elek városában
- Mikulás nap gyerekeknek
- Családnapi szarvái városában
- Roma irodalmi est Lőkösházán
- Roma Nyelv és Kultúra Kerekasztal beszélgetés Kunágotán

Békés Vármegyei Roma Nemzetiségi Önkormányzat a megyei romaság kultúrájának, hagyományainak, művészeinek, nyelvápolásának, és sporthagyományainak kötelességtudóan eleget tett, és kíván a továbbiakban is eleget tenni.

Kérem beszámolom elfogadását.

Tisztelettel:

Ásós Tibor
Békés Vármegye Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke

Békés. 2023.05.24

Békés Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése

Tárgy: Tájékoztató a Békés Vármegye Román Önkormányzatának 2022. évi munkájáról

Tisztelt Közgyűlés!

A Békés Vármegye Román Önkormányzatának feladatát a nemzetiségek jogairól szóló törvény, valamint a törvény szellemében megfogalmazott Szervezeti és Működési Szabályzatában foglaltaknak megfelelően látja el.

A román nemzetiségi rendezvények szervezésén és a hagyományok ápolásán túl arra törekedtünk, hogy a nemzetiségi kultúránkat fenntartsuk, tovább átörökítsük a fiatal generációk részére. Támogatásunkról biztosítottuk, és szoros együttműködünk a megyében élő román civil szektorral, egyesületekkel, alapítványokkal, klubokkal, valamint óvodákkal, iskolákkal.

E feladatok végrehajtása érdekében 2022. évben ellátogattunk román iskolákba és óvodákba, határozatokban erősítettük meg tanulóik támogatását, jutalmazását, részt vettünk országos és helyi mesemondó, és ének versenyeken.

Meghívásoknak eleget téve olyan kulturális rendezvényeken vettünk részt, melyben különféle programokkal bemutatkoztak nem csak a megyei, hanem az országban élő más nemzetiségek is. Részt vettünk továbbá koszorúzási ünnepségen, egy-egy egyházi rendezvényen, melyen láthattunk, hallhattunk kórus műsorokat, gyermekek Bethlemes játékát, Mikulás várását.

Szoros kapcsolatot alakítottunk ki az Országos Román Önkormányzat Elnökével, és a képviselőkkel, valamint a Vármegyében lévő helyi román önkormányzatokkal

Együttműködési megállapodást kötöttünk Szentendre Város Román Nemzetiségi Önkormányzatával, a Lökösházi Románok Egyesületével, és a Purdi Mihály Román Kulturális Egyesülettel, melynek fő célja az egymás segítése, nyelvünk, hagyományaink ápolása, a románságunk tárgyi és szellemi kultúrájának megőrzése és gyarapítása

Méhkeréken, mint zsűri tagok vettünk részt, és támogattuk a helyi Román Iskola által megrendezett „Vasile Gurzău” román mesemondó versenyen, melyen a helyi általános iskola tanulók vettek részt. Öröm volt látni és hallani a sok szép archaikus módban,- hazai román mesemondók által - irt népmeséket.

Pusztatollakán rendeztük meg 2022. április 30-án a Békés Vármegye Román Önkormányzata által életre hívott „Édesanyám, Ajándék Neked”nevű programunkat. 14 éves korig meghívtunk minden Pusztatollakai gyermeket, valamint Békés megyében román nyelvet tanuló iskolákból a legszebben rajzoló gyermekeket. E programot neves festőművésznő tartotta, aki gondoskodott minden kellékről, ami a festéshez, az ajándék készítéshez szükséges volt.

A gyermekkel való foglalkozás 9-12 óráig tartott. Ezt követően a gyermekek átadták (vagy hazavitték) az Anyák Napjára készített ajándékokat.

12.30-kor ebédre invitáltunk minden gyermeket, és az Őket elkísérő szülőket, pedagógusokat, vendégeket.

Az esemény befejezése képen minden gyermek olyan ajándékot kapott, amellyel tovább fejlesztheti rajztehetségét és egy-egy csokoládét.

Szentendrén jártunk!

Önkormányzatunk is meghívást kapott a Szentendrei Román Nemzetiségi Önkormányzat elnökétől Szentendre városa által szervezett ünnepségre, koszorúzásra.

A 150 éve megválasztott Dumtsa Jenőről, aki a város első polgármestere volt. A macedoromán származású politikus a városban élő nemzetiségek, szerbek, dalmátok együttéléséhez járult hozzá,

akik büszkén ápolják emlékét, 30 éves polgármesteri tevékenysége Szentendre gazdasági, polgári fejlődését alapozta meg. A koszorúzást követően valamennyi nemzetiség bemutatkozott, az adott nemzetiség történetével, a városhoz való kötődéséről, kultúrájáról, szokásairól.

E napon, valamennyi Szentendren élő kisebbség (dalmát, görög, lengyel, német, szlovák, szerb, és román) ünnepelt. A szentendrei román nemzetiségi önkormányzat úgy a budapesti, mint a vidéki románsággal is jó kapcsolatot ápol és igyekszik hagyományait, szokásait, művészetüket bemutatni, tovább adományozni az utókor számára.

Ki szavallatokkal, ki táncokkal, ki dalokkal, ki hangszeren mutatkozott be, mi pedig elvittünk egy fotó sorozatot a „Nagyjaink” címmel, amely bemutatta az egykoron a megyében élő románok mindennapi eszközeit, viseletüket, népi hímzéssel horgolással készített abroszokat, kelméket. E kiállított tárgyak, fotók háttérként szolgáltak a fellépő nemzetiségek produkcióinak.

MEGYE-NAP-BÉKÉSCSABA

2022. szeptember első hétvégéjén került sor Békéscsabán a megyében élő nemzetiségek bemutatkozására.

Előzetes egyeztetés után önkormányzatunk kapott a területen 2 db faházat. Egyet berendeztünk a megyénkben élő románok lakta településről készített fotó sorozattal, egy-egy népi hímzésű kellékekkel, csipkével, egykori használati tárgyakkal.

A másik helyiségben pedig román gasztronómiai különlegességet készítettünk az ide látogatóknak. Puliszkát és csomboros töltött káposztát főztünk 100 főre, majd e finomságokkal megkínáltuk a sorban álló személyeket, Lökösházán készített házi kenyérral. A programunk része volt bemutatni az egykori hazai román táncokat, népdalokat, melyek bemutatására felkértük a Battonyai „Magdu Lucsián” román iskola tanulóit.

GYULÁN. Ugyancsak szeptemberben önkormányzatunk a Nagyrománvárosi Román Ortodox parókiával közösen rendezte meg „Kisboldogasszony” egyházi ünnepséget, az aradi és nagyváradai kórustalálkozóval egybekötve.

IDŐSEK VILÁGNAPJA tiszteletére Önkormányzatunk Szentháromság Kereszt Újra szentelését szervezte meg Pusztaotlakán.

Részlet a helyi Önkormányzat hírleveléből:

„E nagy esemény előtti napokat, heteket nagy sürgés, forgás jellemezte, hiszen takarítottunk, szépítettük az utcákat, füvet nyírtunk. Egyszóval mindent megtettünk, hogy méltó képen fogadhassuk vendégeiket, ünnepelhessünk.”

Az ünnep oka pedig: 13 évvel ezelőtt a Máramaros megyei Petrova község testvér településtől kapott Szentháromság Kereszt újraszentelése, mivel egy teher gépjármű balesetben megrepedt, betonalapzata megsérült és a Miniszterelnökség által kiírt, nyertes pályázat jóvoltából a helyre állítása megtörtént.

Az eseményt jelenlétével megtisztelte a Romániából érkezett testvértelepülések küldöttsége, Dr. Linul Virginia, Ion Petrovai, Gherorghe Onul, továbbá a Gyulai Román Főkonzulátus részéről Vasiloni úr. A Békés Megyei Önkormányzat részéről Szebellédi Zoltán úr, a MO-i Románok Országos Önkormányzatának elnöke Kozma György úr, a Pusztaotlakai képviselők Pál-Árgyelán Elvira Asszony polgármester, Dr. Gurzó Mária a Gyulai székhelyű Nicolae Balcescu Román gimnázium igazgatója és Vaskóné Pántya Júlia a Szentendrei Román Önkormányzat elnöke, és a Purdi Mihály román kulturális egyesület vezetősége és tagjai.

Ezen alkalommal megkoszorúztuk Pusztaotlaka 2 hírességének: Krizsán Anna költő és Purdi Mihály román mesemondó emléktábláját.

KÖSZÖNET LÖKÖSHÁZÁNAK

A Békés Vármegyei Román Önkormányzat immár 8. alkalommal rendezte meg a Megyei Román Nyugdíjas Pedagógusok találkozóját.

Önkormányzatunk ezt a nagyszerű eseményt évente rendezi meg, egy-egy románok lakta település közreműködésével. Ezúttal a testületünk egyöntetűen Lökösháza mellett döntött!

Megtisztelt minket jelenlétükkel Kozma György Úr a Magyarországi Románok Országos Elnöke, Szebellédi Zoltán a Békés Vármegyei Önkormányzati Hivatal alelnöke, a lökösházi román önkormányzat és a lökösházi románok egyesületének képviselői.

E rendezvényt megnyitotta Karancsi Andrásné BMRÖ elnöke, aki román nyelvű köszöntőjében megemlékezett a nemrég elhunyt Budai János Tanár Úrról, Szántó Györgyről, aki a helyi román nyelvoktatás megalapítója volt, valamint mindazoktól az elhunyt pedagógusoktól, akik nem lehettek közöttünk, egy perces néma felállással adózva emlékükhöz.

A program következő része a Békés Vármegyei Román önkormányzat 2021-2022 évi tevékenységének beszámolójából állt. Ezt követően egy-egy román nyelvű könyvet, ajándékozott egykori tanárainak, Márk Györgynek és Görbedi Józsefnek, amely könyv a Pusztaszentlászlói románok történelmi és kulturális mozzanatait dolgozta fel a századfordulótól napjainkig.

Az esemény nem maradt zenés program nélkül, hiszen Daniel Lívია Tanárnő vezetésével a helyi iskolában román nyelvet tanuló gyermekek ének zenei tudásukat mutatták be.

Itt szeretném megköszönni DR. Borzán Anitának, Borzán Marikának a segítségét, Nagy Csaba úrnak és segítőinek, akik közreműködtek egy felejthetetlen, (régem elfeledett) ősi román étek bemutatásával.

Pedagógusaink örömmel és sok-sok köszönettel váltak el tőlünk, külön megköszönve a lehetőséget, hogy megnézhetek egy olyan komplex intézményt, ahol román nyelvet tanítanak, ahol egymás mellett van iskola, óvoda, bölcsőde csodálatra méltó környezetben, tisztasággal. Látszik a falun, hogy gondos kezekben van!!!

Még egyszer: Köszönjük Lökösháza

Békéscsaba, 2023. május 18.

Karancsi Andrásné BVRÖ elnök

Békés Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése

Tárgy: Tájékoztató a Békés Vármegye Szlovák Önkormányzatának 2022. évi munkájáról

Tisztelt Közgyűlés!

A Békés Vármegye Szlovák Önkormányzatának programjaira is hatással volt a 2022-es évben a járvány. Ennek ellenére igyekeztünk kitűzött céljainkat megvalósítani.

Óvatosan ugyan, de beindítottuk programjainkat.

Márciusban Fórumot tartottunk Kardoson. A rendezvény nagyon színvonalas volt, több mint száz résztvevővel, valamint minden országos szlovák vezető megtisztelő jelenlétével. Aktuális kérdésekről, valamint a népszámlálás előkészítéséről beszélgettünk.

Átadásra került a „Békés Megye Szlovákságáért” kitüntetés. Melyet a tavalyi évben dr. Zsibrita Pál, a Békéscsabai Szlovák Iskola tanára, valamint Döme Tibor, az Eleki Szlovák Önkormányzat elnöke kapott. Ezúton is gratulálunk nekik, és további jó munkát, és jó egészséget kívánunk.

Támogattuk a beérkezett kérelmek alapján, a Szlovák Önkormányzatok, civil szervezetek programjait, melyek megrendezésre kerülhettek.

Támogattuk a szlovák nyelvű kiadványokat. (Szlovák Családnevek Története). Segítettük az iskolák, óvodák munkáját, melyekben szlovák nyelvoktatás folyik. Segítettük az osztály keretben megtartható programokat.

Támogattuk a táborokat, rendezvényeket.

Saját táborunk ez évben Tótkomlóson, Békéscsabán, Kondoroson, Mezőberényben, Kétsopronyon került megrendezésre.

Segítettük a Népdalkörök munkáját.

Megrendeztük a második „Békés Megyei Szlovákok Napját”. Melyet kulturális programmal, tájékoztató előadásokkal, gasztronómiai bemutatóval tettünk sikeressé. Zárásként aktuális kérdésekre, problémákra kerestük a választ Paulik Antal Parlamenti Szószóló úr, valamint a vezetőségi tagok közreműködésével.

Részt vettünk a Megye Napon, ahol Kardos Szlovák önkormányzata főzött, Medgyesegyháza Szlovák Önkormányzata „Herókat” sütött, a Tótkomlósi Szlovák Tánccsoport népi táncokat mutatott be.

Támogattuk a karácsonyi ünnepi rendezvényeket. Igyekeztünk mindenhol ott lenni, ezzel is erősítve összetartozásunkat. A megszorítások ellenére próbáltuk tartalommal megtölteni színvonalasan végezni hagyományörző munkánkat.

Nem adhatjuk fel! A múlt értékeinek megismerése nyújt segítséget a jelen megértéséhez, és a jövő építéséhez. Ez a mi feladatunk. Erre kötelez, az eltelt háromszáz év, és ehhez ad reményt az elkövetkező háromszáz.

Köszönjük az Önök által nyújtott együttműködő segítséget. Tisztelettel kérjük Önöket támogassák továbbra is hagyományörző munkánkat

Kondoros, 2023. május 20.

Krajcsovicz Andrásné
elnök